

АДАПТИРАНЕ НА СЪЮЗНА ПУБЛИКАЦИЯ ПО КОМУНИКАЦИИТЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ВМС

Желязко Николов, Йордан Сивков

ALLIED COMMUNICATIONS PUBLICATION ADAPTION FOR BULGARIAN NAVY TRAINING PURPOSES

Zhelyazko Nikolov, Yordan Sivkov

***Abstract:** Studying the radiotelephone procedures for naval operations in allied and coalition format is a challenge for the training of communications specialists. This paper suggests an adaptation of the approach described in Allied Communications Publication – ACP 125 Communication Instructions. Radiotelephone Procedures, especially made for Bulgarian Navy.*

***Keywords:** communications publication, radiotelephone procedures, adaptation, navy.*

1. Въведение.

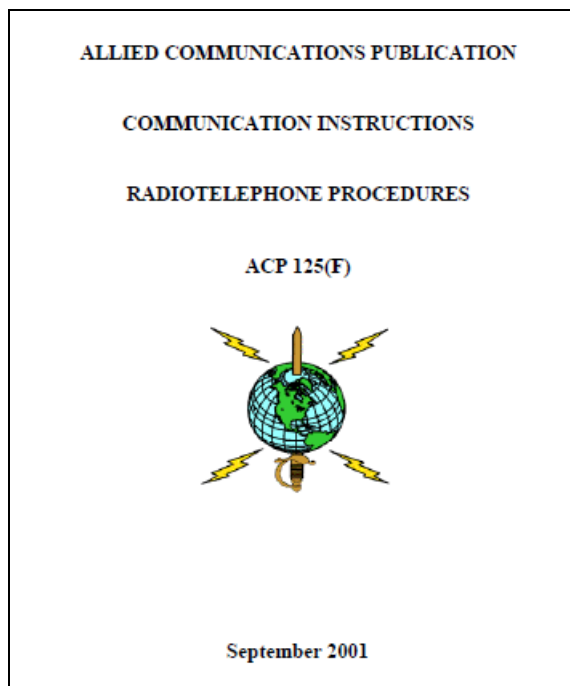
Нормативната база, приета във Военноморските сили през последните години, както и необходимостта от постигане на по-висока оперативност при тактически действия в национален формат, наложи замяната на националните правила и процедури за радиотелефонен обмен в направление „кораб–кораб“ с приетите от страните-съюзници. Това доведе до поставянето на още по-високи изисквания при усвояването на знания и практически умения за използване на процедурите при обучението на свързочни специалисти за ВМС. Важна стъпка за подобряване на резултатите от учебния процес в тази насока е въвеждането на нови възможности в методическо отношение.

Съгласно действащите учебни планове, днес, изучаването на процедурите и правилата за радиотелефонен обмен във ВМС е неразделна част от подготовката на курсантите от специалност „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво“ по специализациите „Военноморски комуникационни и радиотехнически системи“ и „Корабоводене“ във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Една от учебните цели, поставена пред дисциплините, в които се предвижда изучаване на комуникационно-информационно осигуряване е обучаемите да умеят да водят радиотелефонен обмен. Методите за обучение, заложи в тези програми включват лекционни изложения и практически занятия, насочени към изграждане на основата, която ще позволи на бъдещите командни кадри да водят успешно радиообмен в тактическите радиомрежи на ВМС. Но целенасоченото адаптиране към новите реалности изисква последователно прилагане на редица стъпки, и в подкрепа на това може да се посочи наскоро заложеното изучаване на съюзните публикации по комуникациите. Пример в това отношение е Allied Communications Publication ACP 125 - Communication Instructions Radiotelephone Procedures. Трябва да се отбележи, че публикацията предлага методика, която позволява чрез един универсален подход да се усвоят приетите в Алианса процедури и правила при гласов обмен, но от друга страна, адаптирането ѝ съобразно наличната среда и условия, включително на български език, безспорно създава благоприятни условия за повишаване на ефективността на обучението на свързочни специалисти в интерес на военния ни флот [1].

2. Адаптиране на АСР – 125 за обучение на специалисти.

Целта на представеното в настоящия доклад адаптиране е да се предостави възможност за по-ефективно усвояване на основните процедури и правилата за радиотелефонен обмен и да се улесни тяхното прилагане в радиомрежите на ВМС в направление „кораб – кораб“, както и при съвместни действия в съюзен и коалиционен формат. Тази цел се постига на базата на изводи и заключения от системно провеждани наблюдения, в продължение на близо 10 години,

на процеса на изучаване на публикацията във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. По-конкретно, разработени са разяснения на български език, изложени са достъпни примери и са добавени специално подготвени материали, подходящи за практическата работа в симулационна среда. Една значителна част от тези материали са насочени към подпомагане на усвояването на Изпълнителен метод със забавено изпълнение. Причина за този акцент е сравнително честото използване на метода за информационен обмен между кораби на тактическо ниво, нивото за което се подготвят обучаемите.

Фиг. 1. Челна страница на съюзна публикация по комуникациите АСР - 125.

Представеното в настоящата разработка адаптиране се отнася за Изпълнителния метод, описан в [4] (АСР – 125). За примерите са използвани следните позивни: DEF – позивна на главната станция в радиомрежата; ABC – групова позивна на кореспондентите в радиомрежата; GHI, JKL, MNO – индивидуални позивни.

2.1. Изпълнителен метод за предаване на тактически сигнали.

Изпълнителният метод се използва, когато е необходимо да се изпълни тактически сигнал от две или повече тактически единици в един и същ момент. Изпълнителният метод има две разновидности – Изпълнителен метод със забавено изпълнение и Изпълнителен метод с незабавно изпълнение.

2.1.1. Изпълнителен метод със забавено изпълнение.

При тази разновидност на метода информацията за изпълнение на дадено действие се предава чрез два сигнала – подготвителен и изпълнителен. Подготвителният сигнал служи да позволи на корабите да се подготвят за изпълнението на предстоящото действие. Той задължително съдържа процедурната дума EXECUTE TO FOLLOW преди текста. Изпълнителната част се предава след определен интервал от време и съдържа процедурната дума STANDBY – EXECUTE. Тази процедурна дума се приема за начало на изпълнение на действието. Необходимо е текстът на изпълнителния сигнал да се повтори преди предаването на процедурната дума EXECUTE, в случаите, когато:

- сигналът е предшестван от два и повече подготвителни сигнала, които предстои да бъдат изпълнени;

- е изминало значително време от предаването на подготвителния сигнал.

Пример за подготвителен сигнал:

ABC THIS IS DEF EXECUTE TO FOLLOW CORPEN STBD 090 OVER
THIS IS GHI ROGER OUT
THIS IS JKL ROGER OUT
THIS IS MNO ROGER OUT

След изтичане на необходимото време за подготовка на корабите за изпълнение на маневрата се подава изпълнителният сигнал:

ABC THIS IS DEF STANDBY EXECUTE OVER
THIS IS GHI ROGER OUT
THIS IS JKL ROGER OUT
THIS IS MNO ROGER OUT

2.1.2. Изпълнителен метод с незабавно изпълнение.

Този метод се използва в случаи на необходимост от спешно изпълнение на дадено действие. За разлика от метода със забавено изпълнение, при тази разновидност изпълнителният сигнал се предава след подготвителния, без пауза. В този случай е необходимо да се има предвид следното:

- употребата на Изпълнителния метод с незабавно изпълнение не позволява отмяна на сигнал и да искане на повторение или верификация;

- съобщенията по Изпълнителен метод с незабавно изпълнение трябва да бъдат в явен текст или да са ограничени до основните тактически сигнали, които съдържат TURN, CORPEN и SPEED;

- при използването на Изпълнителен метод с незабавно изпълнение подготвителният сигнал се обозначава с процедурна дума IMMEDIATE EXECUTE вместо EXECUTE TO FOLLOW;

- сигналът се предава два пъти, разделен от процедурна дума I SAY AGAIN, а изпълнителната част се предава на края.

Пример:

GHI THIS IS DEF IMMEDIATE EXECUTE SPEED 18 I SAY AGAIN SPEED 18 STANDBY EXECUTE OVER
DEF THIS IS GHI ROGER OUT

2.1.3. Особенности на Изпълнителния метод.

Тактически сигнали, които изискват изпълнението на сложна маневра често се нуждаят от потвърждение не само за разбирането, но и за възможностите на адресата за изпълнение на действието. В тези случаи подателят добавя процедурната дума ACKNOWLEDGE в края на текста. Когато командирът или упълномощен негов представител е близо до оператора, и няма да се получи забавяне на отговора, се използва процедурната дума WILCO вместо ROGER. В останалите случаи операторът дава квитанция по стандартния начин и предава процедурната дума WILCO по-късно, според указанията.

Пример:

GHI JKL THIS IS DEF EXECUTE TO FOLLOW STATION L-2 ACKNOWLEDGE BREAK OVER

Ако командирът на кораб с позивна GHI не е близо до оператора или има нужда от време, за да потвърди, то отговорът ще бъде:

THIS IS GHI ROGER OUT

Ако командирът на кораб с позивна JKL е близо до оператора и му разпорежи да потвърди, то ще последва:

THIS IS JKL WILCO OUT

След като е готов да потвърди, операторът на кораб с позивна GHI предава:
DEF THIS IS GHI WILCO YOUR LAST TRANSMISSION OUT

След получаване на потвърждение и изтичане на необходимото време за подготовка за действието, главната станция предава:
GHI JKL THIS IS DEF STANDBY EXECUTE OVER
THIS IS GHI ROGER OUT
THIS IS JKL ROGER OUT

Отмяната на тактически сигнал се извършва с помощта на процедурна дума NEGAT.

Пример:

JKL THIS IS DEF NEGAT TURN PORT 9 OVER
THIS IS JKL ROGER OUT

Сигнал, предаден по Изпълнителен метод не може да бъде отменен след произнасянето на процедурната дума за начало на изпълнението – EXECUTE.

Описаното адаптиране е извършено съобразно особености на информационния обмен, разгледани в [2, 3, 4].

3. Изводи.

В разработката е представено адаптиране на АСП-125, и по-конкретно на Изпълнителен метод за предаване на тактически сигнали, извършено в резултат на проведени дългогодишни наблюдения на процеса на обучение по комуникационно-информационно осигуряване. Предложените разяснения и направените допълнения способстват за повишаване на ефективността на обучението и са важна предпоставка за успешното изграждане на навици за практическа работа. Съпоставката на резултатите, за отделните учебни години, в края на курса на обучение, дават основание да се твърди, че поставената при адаптирането цел - повишаване на усвояемостта на учебния материал е постигната. Представеното адаптиране е включено в разработването на методика, с практико-приложен характер, която вече успешно се използва във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”.

Използвана литература:

1. Доктрина за Комуникационно-информационната система на въоръжените сили на Република България – НП Об. Министерство на отбраната на Република България, София, 2012.
2. Наръчник за радиотелефонна фразеология. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Главна дирекция «Гражданска въздухоплавателна администрация», София, 2015.
3. Правила за радиосвързката. София, ВИ, 1987.
4. Communication Instructions Radiotelephone Procedures – АСП 125(F). Combined Communication Electronics Board, 2001.

За контакти:

ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”
гл. ас. д-р Желязко Николов
тел.: 052 55 22 77
е-mail: zhelyazko_nikolov@abv.bg
ас. Йордан Сивков
тел.: 052 63 20 15
е-mail: jsivkov@naval-acad.bg